

Stræderne

i København

Tøjhusets
direktør

Lokalbetjenten
på cykel

Byens kæmpe kirke
der aldrig blev færdig

Sommertilbud

Kvalitet til lave priser....
Berlin * Dresden * Hamburg * Wien * Prag * Barcelona

4 dage Berlin

Hotel direkte i centrum inklusive morgenmad
Pris per person i dobbeltværelse 3 nætter for kun

3 stjerne hotel kun kr. 705,-

4 stjerne hotel kun kr. 881,-

5 stjerne hotel kun kr. 1281,-

Juli – august: Køre selv – bus tog og flyrejser: Show, koncerter, by og sejltur, diner, wellness m.m.

Danske Special Rejser

Løngangstræde 19 · 1468 København K · Tel. +45 3316 2013
www.dsr-travel.dk

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Henrik Ploug (FAF & DBA) Pavillonen ved Marmorbroen

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Ole Louis Frantzen, direktør for Tøjhusmuseet

Side 7 : Sven Okkels tegner vores by

Side 8-9 : Lokalbetjent Susanne Hansen

Side 10 -13 : Peter Klæstrups gamle tegninger fra byen

Side 14-18 : Heraldiker Ronny Andersen

Side 19-21 : Denmark i Australien

Side 22-23 : Sankt Anna Rotunda, et kæmpe kirkeprojekt

Side 24 : Peter og Ping

Side 25 : Elefanter i byen

Side 26-27 : Madsiden

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

TØJHUSMUSEET I KØBENHAVN

Direktør Ole Louis Frantzen fortæller at Orlorgsmuseet og Tøjhusmuseet er sammenlagt og venter på en ny udstillingsform.

Tøjhusmuseet er et af Københavns mange spændende museer. Vi har været på besøg hos museumsdirektør Ole Louis Frantzen for at høre nærmere.

På vores forespørgsel om museets løjrlige navn svarer Ole Louis Frantzen:

”Det er ikke ”Damernes Magasin” med klædedragter i forskellige varianter. Navnet kommer fra tysk ”Zeughaus”, der betyder et hus til opbevaring af krigsmateriel. Det er et gammelt ord, fordi museet kan føre sine bygningsmæssige

aner tilbage til Christian IV, som byggede Tøjhuset fra 1590’erne frem til begyndelsen af 1600-tallet. Museet blev selvstændigt som en institution under Forsvaret i 1928, men samlingerne kan føres tilbage som en selvstændig samling til 1838. Museet kom under Kulturministeriet i 1960, og i 2004 blev Orlorgsmuseet en del af Tøjhusmuseet, fordi Kulturministeriet mente, at de to museer ville matche hinanden godt, og det syntes vi andre også. Administrationen af de to museer er nu samlet på Tøjhusmuseet.”

Tænker man på at ændre navnet, nu hvor Orlorgsmuseet er kommet ind under?

”Museet har faktisk fået et andet officielt navn, som er langt og omstændeligt: ”Statens Forsvarshistoriske Museum”. Det matcher lidt andre statsinstitutioner, og det sender et bedre signal om, hvad det er, vi laver.”

Hvilke samlinger kan man se her på museet?

”Vi har mange ældre samlinger, bl.a. de kongelige våbensamlinger

og uniformer. Vi har fået tilført en lang række samlinger fra Forsvaret, faktisk i et sådant omfang, at vi ikke har behov for at indkøbe nye genstande. Vores store udfordring er at vælge, hvad der vil være repræsentativt til belysning af Forsvarets historie gennem tiderne. Vi får vederlagsfrit hele tiden nye genstande fra Forsvaret, og vi skal så vedligeholde disse genstande, og det kan af og til være et problem i en tid, hvor der er smalkost.”

I har også gamle dokumenter her. Hvordan er fordelingen

TØJHUSMUSEET FORTÆLLER HISTORIEN

Ole Louis Frantzen ved en af de fine kanoner. Han glæder sig til i 2012 at kunne vise museets nye udstillinger

af dokumenter mellem Tøjhusmuseet, Rigsarkivet og Det Kgl. Bibliotek?

”Alle tre er statsinstitutioner, og traditionelt er skillelinjen sådan, at museer tager sig af genstande,

Rigsarkivet tager sig af arkivalier, og Det Kgl. Bibliotek tager sig af bøger, håndskrifter mv. Vi har aldrig følt, at vi her på museet skulle opbygge store samlinger af dokumenter, men selvfølgelig har vi nogen, og de

ældste af dem er inventarer over våben fra 1700-tallet. Der kan også være enkelte håndskrifter, men det er ikke noget, vi gør i, vi overlader det til de to andre institutioner. Det er naturligt, at gamle militærhistoriske

skrifter findes enten på Det Kgl. Bibliotek eller Rigsarkivet, men der er selvfølgelig et vist behov for dokumentation af vores genstande, for uden dokumentation, dvs. en spændende fortælling om oprindelse osv., bliver det nemt bare en død ting uden interesse. Vi har et godt samarbejde med de to store naboer, som er værd at fremhæve, og vi kan nemt hente det, vi har brug for hos dem.”

Hvilke aktiviteter er der på museet?

”Vi har i mange år, som de fleste københavnere nok ved, haft arrangementer i skolernes efterårsferie med ridderturneringer og middelaldermarked. Det har

været en stor succes. Vi er et af de få museer i centrum, der har et udendørs areal – Tøjhusgården – hvor den slags aktiviteter kan foregå. Der kommer 20-30.000 besøgende hvert efterår. Det har fået os til at kigge på skolernes vinterferie, hvor vi også har lagt nogle aktiviteter, og vi har også enkelte weekends, hvor vi har aktiviteter både her og på Orlogsmuseet til glæde for

Kanonerne er linet op i den store og historiske hal.

Maskinkanon som marinesoldater brugte ved landgangsaktioner.

KAGER, SAFT & SYLTETØJ

- med sommerens solmodne bær, syltlige rabarber og hydeblomst

DESSERTDRAGENS KAGEVÆRKSTED
SKT. PEDERSSTRÆDE 26
TEL: 33 12 KAGE

actors' antiques
- franske antikviteter

PROVENCE STAGER - MADONNAER - PRISMELYSEKRONER
CHAMPAGNEGLAS - FABRIKSLAMPER - FABRIKSMØBLER

KNABROSTRÆDE 5 - DK 1210 K.
www.actorsantiques.dk
Tlf. 20 94 74 92 - mail@actorsantiques.dk

Cafe Gammel Torv
- Huset med det grønne træ

Et dansk køkken med kvalitet
Nu aftenåbent onsdag til lørdag

Tel: 33 12 87 86
www.dansksmorrebrod.dk

SPÆNDENDE HISTORISKE SAMLINGER

børnefamilierne. Det er noget med opvisning, fægtning og i det hele taget noget, der kan engagere børnene. Det går vældigt godt, og vi havde sidste år et rigtigt godt år, hvor vi bl.a. var med til at markere Flådens 500-års jubilæum med en piratudstilling. Det var en fortælling om, hvordan den danske marine jagede pirater både i Nordatlanten og under fremmede himmelstrøg. Det var en god udstilling kombineret med piratskuespil og spændende fortællinger om pirater.

Det, at Danmark er i krig, har på godt og ondt skabt forøget interesse for museets virkeområder, og vi tror, at vi med den interesse kan udvikle museet mere end tidligere. Det skal ske med aktiviteter, der inddrager vores militærhistoriske fortid, og det kan så spille sammen med Nationalmuseets aktiviteter, der fortæller om vores samfundshistorie gennem tiderne. Det bliver en bred udstilling – Krig og Menneske – som skal åbne i 2012, og vi er netop i gang med en ombygning af lokalerne for at give plads til udstillingen.

Ole Louis Frantzen kan fortælle, at der til september åbnes en spændende udstilling om krigen for vore soldater i Afghanistan.

Men inden da skal vi lave noget nutidigt for at give publikum en chance for at høre om noget helt aktuelt. Det bliver en

fortælling, som de senest hjemvendte soldater fra Afghanistan er med til at udvikle. Udstillingen åbner 1. september og skal stå i 1½-2 år.

Vores udstillinger skal også uden for Valby Bakke, og vi har for øjeblikket en udstillingsaktivitet i Jylland. Vi laver i samarbejde med flymuseet i Stauning en fortælling om det danske

flyvevåben, og det er et godt spring til at fortælle også vore jyske medborgere om det danske forsvar. Vi skal absolut udvikle os hele tiden, og det har vi mulighed for i dag, hvor der er interesse for museets virke."

MALERMESTER FLEMMING JENSEN
Mal- og dekorationsværksted

MARMORERING
ÅDRING
DEKORATION
FORGYLDNING
VINDUER
MØBLER
DØRE
VÆGGE
BEKLÆDNING
LINOLIE
LIMFARVE
KIRKER
SLOTTE
BESLAG
RÅDGIVNING
PRIVATE HUSE

FLEMMING JENSENS MALERVÆRKSTED
Ny Vestergade 9 st.th. - DK 1471 København K. - Tlf. (+45) 33 14 47 43
Værkstedet, Raadvad 40, DK - 2800 Lyngby
E-mail: flemming-jensen@internet.dk - www.raadvad-malermesteren.dk

Hvid og varm
Ligger Dannebrog
og døser.

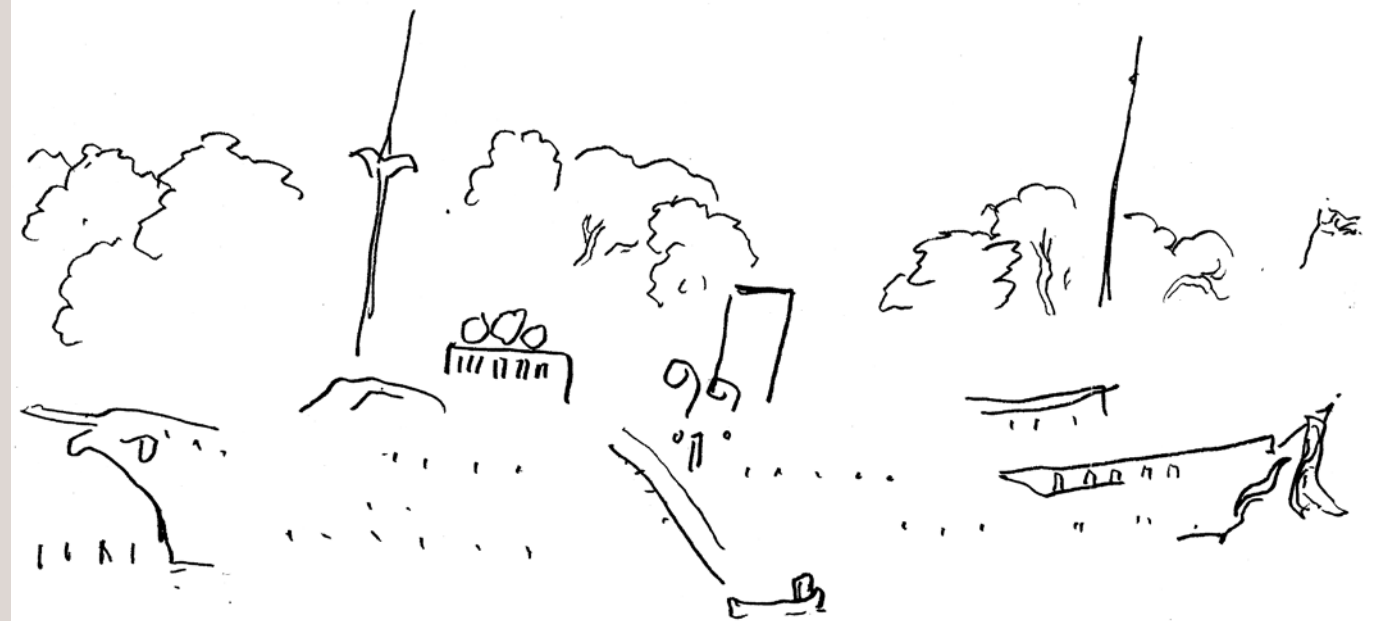

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

Kongeskibet har allerede i år været på rejse i de danske farvande. Skibet blev færdig bygget i 1932 og har nu tilbagelagt 350.000 sømil. Skibet har en længde på 78,43 meter og en bredde på 10,40 meter, dybgangen er 3,62 meter og fuldt lastet vejer det 1238 tons. Skibet er forsynet med to B&W dieselmotorer hver på 870 HK.

15.9.09 SO.

Nyt website?

Pris fra kr 1.460,-

Henvend dig til *Stræderne* og få et tilbud på en enkel og skræddersyet løsning til lige netop dit firma.

kbh@straederne.dk - 33155666 - Badstuestræde 15

PALÆ

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5. 33 12 54 71
www.palae.dk

ALIDA Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63

www.alida-marstrand.dk

Vores lokale politi er på gaden

Kend din betjent

Politiassistent Susanne Hansen er cyklende nærbetjent i cykelpatruljen. Lokalpolitiet på Vesterbro og i Indre By hører under Station City på Halmtorvet, men har rent fysisk base i Puggaardsgade. Politiet har i efteråret 2010 startet et projekt, der hedder "Din betjent – Indre By", som næsten er den gamle nærbetjentordning om igen. Projektet blev startet op på Nørrebro for nogle år siden, så kom det til Vesterbro og altså nu i Indre By – men ikke Christianshavn, der hører under Station Amager.

Susanne fortæller om projektet: "Indre By er delt op i 8 zoner med hver sin cykelbetjent. Vi har hver især været rundt og uddele flyers med vores telefonnummer på, sådan at vi fungerer som kontaktpersoner og en direkte linje til politiet, så folk ikke skal opleve at blive stillet om fra den ene til den anden.

Jeg har som ansvarsområde sektor 2, som er Frederiksberggade ned til Gl. Torv og Nytorv, den ene side af Rådhusstræde helt ned til vandet, op til den ene side af Vester Voldgade og ud

Susanne Hansen cykler rundt i sit distrikt, som er afgrænset fra Vester-vold Gade, Nørrevold, Nørregade, Rådhusstræde, Frederiksholm Kanal og havnen

til Nr. Voldgade. Men vi kører som regel sammen 2-3 betjente i alle 8 zoner, så vi kan hjælpe hinanden. Det er ikke sådan, at vi ikke må komme ind i hinandens distrikt."

Hvordan har borgerne modtaget dig?

"Rigtigt fint! Vi har forsøgt i

første omgang at komme rundt til de forretningsdrivende, for det er tit dem, der har problemerne i dagligdagen. De fleste er glade for at vide, at der er en lokal betjent, som de nemt kan få fat i, hvis det skulle blive aktuelt. Generelt får vi mange positive meldinger, når vi cykler rundt, folk synes, det er dejligt at se os ude af bilerne.

Din betjent i følgende områder træffes på telefon:

Sektor 1: Rådhuspladsen - 72 58 91 79
Sektor 2: Frederiksberggade - 72 58 91 72
Sektor 3: Christiansborg - 72 58 91 73
Sektor 4: Gammeltorv - 72 58 91 74
Sektor 5: Gråbrødretorv - 72 58 91 75
Sektor 6: Nørreport Station - 72 58 91 76
Sektor 7: Kongens Nytorv - 72 58 91 77
Sektor 8: Kultorvet - 72 58 91 78

Opkald til politi : 114 - alarmopkald : 112

E-mail: kbb-city-dinbetjentindreby@politi.dk

De forretningsdrivende er også begyndt at bruge os; vi får mange henvendelser fra butikker, hvor de gerne vil vide, hvad de skal gøre, hvis der f.eks. kommer nogle ind, som ser mistænkelige ud, eller i det hele taget for at få et råd om noget, de er i tvivl om. De ville nok ikke ringe til politiet, hvis ikke der var denne lokale ordning.

Borgerne har også taget fint imod os, men de har jo ikke det samme behov i det daglige – heldigvis. Af og til ringer nogen for at få et godt råd."

Patruljerer I kun om dagen?

"Nej. Det skifter fra uge til uge. Vi cykler også om aftenen, og det er jo netop meningen

med cyklerne, at vi skal meget rundt, fordi det er nemt for os at komme frem i Indre By. Det har også en præventiv effekt. Jeg håber, projektet kommer til at fortsætte også efter opstarten. Det er dejligt at have det lokale forhold, hvor vi også som betjente har steder, vi kender, og hvor vi kan spørge til, hvad der sker rundt i byen. Jeg håber og tror, det fortsætter."

Cyklerne er effektive og hurtige for betjentene.

Vil du lære din by bedre at kende? Så kontakt byhistoriker Jan Janssen - se de mange muligheder på: www.historiskebyture.dk

Toga
Fyraftensøl
30,-
- nyd den i vores hyggelige gårdhave
Store Kirkestræde 3 • 1073 København K
Telefon 33 12 21 26 • toga@toga.dk
www.toga.dk

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST LÆDERSTRÆDE 11
1201 Copenhagen K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jk@danielsensilver.dk

AMAGERTORV ØSTERGADE
LÆDERSTRÆDE
OLD FISH MARKET

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS
* * *
EVERYTHING
PRICE-MARKED

Dansk frokost
v/ Helle Vogt

mandag til lørdag
Kl. 11.30 - 16.00

Tivolihallen

Vester Voldgade 91
1552 København K
Telefon 33 11 01 60
www.tivolihallen.dk

Dansk middag
v/Anders Busk

Danske egnsretter nutidige og velanrettede. En hyggelig atmosfære, Gør, at De i ro og mag kan nyde vores økologiske vine eller et koldt glas fadøl fra Fur Bryghus.

tirsdag til lørdag
kl. 17.30 - 20.30

KØBENHAVN DENGANG ER TEGNET AF KLÆSTRUP

Klæstrups billeder fra det forsvundne København

P. Klæstrup tegnede København, som det så ud, før voldene faldt. Mange af hans værker er senere brugt i litteraturen om Københavns historie. Hans billeder fra de tre serier "Det forsvundne Kjøbenhavn" giver et levende billede af 1800-tallets hovedstad.

Peter Christian Nygaard Mattat Klæstrup blev født 2. maj 1820 i København, som søn af Christian Juel K., var privatlærer og løjtnant. Han døde i 1882. Han blev gift med Maren Emma Vilhelmina Elisabeth Kierulff. Under pseudonymet "Antonia Kyrre" og "C***" skrev hun små fortællinger.

Det lille Apotek
Er stedet hvis man ønsker hygge, nostalgi og god dansk mad.

**frokost fra 98-
aften menu fra 98-**

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Borgelige Artilleris Øvelser på Amager.

P. Klæstrup blev uddannet på Kunstakademiet (1835-1841). Inden han var færdiguddannet, begyndte hans karriere som professionel blad- og karikaturtegner.

Han var tilknyttet Goldschmidts blad Corsaren og bidrog til at gøre bladet tiltrækkende. Med tiden kom P. Klæstrup til at tegne for de fleste morskabs- og satiriske blade i hans samtid. Han lavede desuden tegninger til bøger.

P. Klæstrup lavede en del topografiske og folkelivsbilleder fra København. Han kaldes derfor for det gamle Københavns tegner. På Dronningens håndbibliotek findes det store flotte 3 binds værk med 600+ akvareller og tegninger. Værket kom i

En af mine favoritter er "Komedi i 'Kalkeballen'". Kalkeballen var det folkelige navn for et teater i Store Kannikestræde (1819-1918). Bemærk tilskueren, der kigger bort fra scenen og ud af billedet. Han kan være lidt svær at se i tilskuerpladsernes mørke.

stand på nålemager Peter Christian Hjorths initiativ og finans. Det var hans gave til kronprins Frederik (Frederik VIII) og kronprinsesse Louise.

Andre af hans topografiske og folkelivsbilleder kan opleves i de tre serier "Det forsvundne Kjøbenhavn", som bl.a. findes på

Fortsætter næste side

En Kjælderdancebod.

Peder Madsens Gang var en skummel og stinkende gyde, der lå tæt op af det mondene kvarter omkring Kgs. Nytorv. Den var præget af social elendighed og en lav sundhedsstilstand. På Klæstrups billede ser vi lidt af nattelivet i Peder Madsens Gang. Gyden blev nedrevet i 1873 og erstattet af den bredere Ny Østergade.

Kulturhistoriske- og litterære byture
www.peter-og-ping.dk
Krusemyntegade 25 - 1318 København K
Telefon: 27 12 89 51

KØBENHAVNERLIV SOM DET SÅ UD EN GANG

Københavns Rådhusbibliotek. Blandt motiverne er en del forsvundne lokaliteter, f.eks. Stokhuset, Peder Madsens Gang og Ladegaarden

Slagteboderne ved Nikolaj Kirke.

En gammeldags vinkjelder.

ROSENGÅRDENS
Bodega

**Det er her man
hygger sig!**

Åbningstider
Man - Ons: 10 - 00
Tors - Lør: 10 - 02
Søndag: 12 - 20

Irish
coffee
34,-

Stor
fadøl
34,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

Ladegaarden.

På Rådhusbiblioteket er det muligt at se Klæstrups bil- leder fra "Det forsvundne København". Det er også muligt at låne et genoptryk fra 1974.

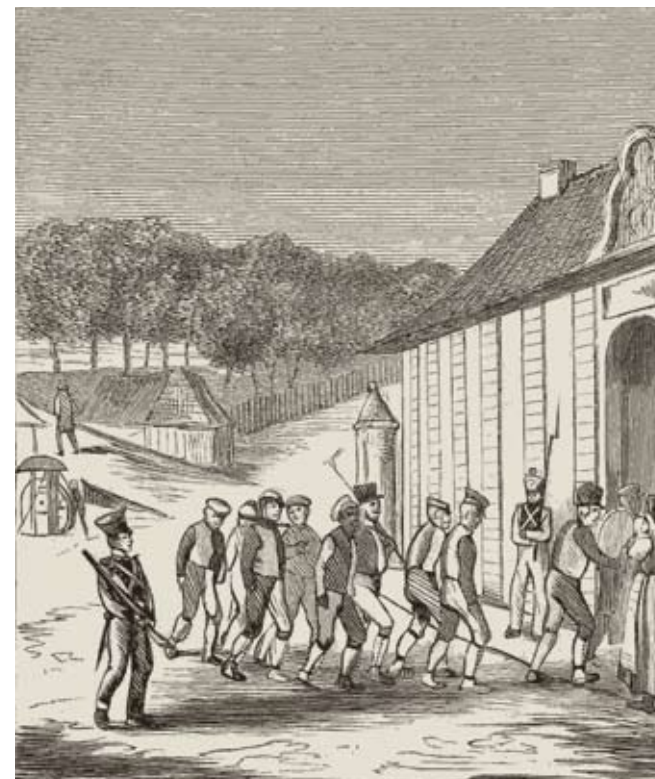
Ladegaarden var oprindeligt en avlsgård opført i 1623. I 1768 overtog Københavns Kommune gården, og gården blev først brugt til et sindssygehospital og senere en tvangsarbejdsanstalt. Anstalten blev nedlagt 1908. Ladegaarden lå på grænsen mellem Nørrebro og Frederiksberg.

URMAGEREN
Dronningens Tværgade

Special
Værksted for
Antiklokker

Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!

Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

Straffeanstalten Stokhuset blev indrettet i en bygning på hjørnet af Øster Voldgade og Stokhusgade i 1670. Fra starten var det et militært arresthus, men fik med tiden videre anvendelsesområder. Stokhuset blev nedlagt i 1851.

Oehlenschlägers Fødested paa Vesterbro.

Hos Dorte

Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

HERALDIK ER EN FIN KUNST -DER UDFØRES MED STOR NØJAGTIGHED

Våbenskjolde forbinder vi vel umiddelbart med middelalderens riddere i harnisk, heste i panser og den lange lanse løftet til kamp mod modstanderen. Men design og maling af våbenskjolde er faktisk en levende kunstart, og våbenskjolde fremstilles såvel til moderne "rid-dere" som til helt almindelige mennesker.

På Amalienborg har vi truf-fet Ronny Andersen, som

er Danmarks eneste profes-sionelle våbenmaler. Ronny Andersen har været ansat i Ordenskapitlet som våbenmaler i knap 6 år og maler våbener for danske Storkorsrid-dere af Dannebrogordenen og Riddere af Elefanten, men har også en produktion af våbenskjolde til alle os, der går under betegnelse- sen helt almindelige mennesker.

Ronny Andersen fortæl-ler: "Når man får tildelt en

af disse to ordener, skal man have sit våben op og hænge i Frederiksborg Slotskirkes rid-derkapel, og våbnet skal også males ind i en speciel protokol, og det arbejde står jeg for. Dels at male dem og dels at kom-ponere nye våbner, hvis de, der får ordenen, ikke har et våben i forvejen. Siden 1800-tallet har det stort set været normen, at danske Storkorsrid-dere får et våben komponeret, når de får Storkorset."

Elefantordenskjoldet for Nelson Mandela.

Hvor mange riddervåbener har du malet?

"Det bliver til en 2-3 styk-ker om året."

Hvordan fandt du på, at du skulle være heraldiker?

"Det startede med ren og skær interesse for heraldikken. Jeg har altid tegnet, og da jeg gik i gymnasiet, begyndte jeg at fatte interesse for våbenskjolde; på den måde fandt de to interesser sammen."

Kan man blive uddannet til heraldiker herhjemme eller måske i udlandet?

"Der er ingen uddan-nelse her-hjemme. I Storbritannien findes der enkelte kurser, man kan tage, men det er meget lidt. Man må selv se på, hvad de gamle mestre har lavet og så prøve at skabe noget nyt ud fra det."

Jeg er selv uddannet cand.mag. i historie og har sideløbende haft heraldikken først som hobby og siden som et mere professionelt virke, så en kunstnerisk uddan-nelse har jeg ikke."

Da du læste historie, var der da et speciale, du kunne læse omkring heraldik?

Ronny Andersen har titlen Kongelig Våbenmaler og er Danmarks eneste udøvende våbenmaler.

"Ikke rigtigt, selvom mit kan-didatspeciale berører heraldik som et af emnerne. Men jeg har ikke under mit historiestudie specialiseret mig i heraldik, det har kørt ved siden af som et parallelspejle."

Man ser ofte pudsige symboler i våbenskjolde. Er der nogen forklaring på det?

"I heraldikken er der ingen fast symbolforklaring. Man får som heraldiker ofte stillet spørgsmål om betydningen af symbolerne i våbenskjoldene. For våbenskjolde, der strækker sig tilbage til 1200/1300-tallet, kan man ikke forklare noget om symbolerne, for der er ikke bevaret nogen forklaring på, om der skal lægges nogen symbol-

værdi i det. Det kan godt være, at der er symbolik i et skjold, men det kan også være, at det er et rent visuelt, grafisk kende-mærke. F.eks. har den adelige slægt Rantzau et våbenskjold, der er delt af rødt og sølv, men vi ved ikke, om der ligger noget symbolik i det. Fra 1500/1600-tallet begynder man klart at lave våbner med symbolværdi,

Skjoldet for Haldor Topsøe.

Skjoldet for advokat Ulrik Federspiel

HERALDIKEREN STÅR FOR AT UDFØRE DE FINE SKJOLD

Frederiksborg Slots Kirke, hvor alle skjoldene er ophængt.

Dansk frokost når det er bedst

Nyd vores fortovscafé ved kanalen med udsigt til Christiansborg

Mødelokaler med plads til 10-20 personer. Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcafeen.dk

f.eks. er Tordenskjolds våben, som han fik, da han blev adlet i starten af 1700-tallet, ladet med symboler på hans navn, søsejre osv. Så der findes masser af våbener med symbolik, men der skal ikke nødvendigvis være symbolik i. Det er ikke sådan, at fordi der f.eks. er en rose i et våben, så betyder det noget helt specielt. Den betydning, der er i de enkelte figurer i et våben, tillægges af den, der antager våbnet. Man kan ikke umiddelbart dechiffrere et våbenskjold på samme måde, som man kan med andre ting."

Er der nogle symboler, der er reserveret de kongelige?

"Det kongelige våben består af et antal felter, hvoraf et med de blå løver, som også er Danmarks

RØMERDAL - VÆRKTØJ
70 20 80 45
VÆRKTØJ EN GROS
- OGSÅ TIL PRIVATE
**KVALITETSVÆRKTØJ
SPECIALVÆRKTØJ
TEKNISKE ARTIKLER
FORBRUGSVARER
- alt til "sort arbejde"**
Vester Voldgade 110, 1552 København V
Tlf.: 70 20 80 45 • Fax: 70 20 80 46
www.romerdal.dk • E-mail: mail@romerdal.dk
Døgnvagt: 40 30 49 25

Farverne er nøje tilpasset.

våben, så lige præcis det våben er forbeholdt kongehuset og staten. Dermed ikke sagt, at et nyt våben ikke må indeholde en blå løve, det må bare ikke være helt ens eller kunne forveksles. Nye våben skal være unikke og adskille sig fra eksisterende våbner, det er det krav, der findes. Så er der rangsymbolerne,

de ligner et allerede eksisterende våben."

Bliver våbener mere og mere moderne?

"Man kan sige, at heraldikken er en kunstart, som ikke har haft en modernisme på samme måde som andre kunstarter,

Ideerne til skjoldene udfærdiges på papir i flere udforminger.

f.eks. kroner; enhver kan jo ikke bruge kongekronen, det er forbudt ved lov. Symbolmæssigt er der sådan set ikke nogle symboler, man ikke må bruge, de må bare ikke sammensættes, så

f.eks. arkitektur, billedkunst, klassisk musik osv., hvor de klassiske former og figurer er blevet opløst. Modernismen i heraldikken har været, at vi har set tilbage og genopdagat oprin-

Ronny Andersen ved sit arbejdsbord.

delsen. Heraldikken opstod i middelalderen, og i slutningen af 1800-tallet genopdagede man de enkle former og farver, som var kendetegnende for den tid-

lige heraldik. I løbet af 1600- og 1700-tallet havde heraldikken fjernet sig meget langt fra sin oprindelse. Det, vi laver i dag som moderne heraldik, har sine

HERALDIKEREN KAN BÅDE HÅNDVÆRK OG HISTORIE

rødder og sit forbillede i mid-
delalderen. Det første bud for et
våben er, at det skal være enkelt,
klart og tydeligt."

Er der et bestemt farvevalg i
heraldikken?

"Ja, der er et vist begrænset
antal farver, man bruger i
heraldikken, og det hænger
igen sammen med oprindelsen
i middelalderen. Farverne i
heraldikken kaldes tinkturer og
deles op i farver og metaller.
Metallerne er guld og sølv, som
gengives med gul og hvid, og
så har vi farverne rød, blå, sort
og grøn, og i sjældne tilfælde
purpur. Farver og metaller skal
hele tiden støde op mod hinan-
den, det vil f.eks. sige, at man
ikke kan lægge en blå løve på
et rødt skjold. Man kan hel-
ler ikke lægge en guldkrone på
et sølvfelt. Det har noget med
kontrastvirkningen at gøre."

Hvordan foregår det, når man
kommer til dig for at få lavet et
våbenskjold?

"Det begynder næsten altid med
et møde, hvor vi diskuterer,
hvilke ønsker, personen har til
våbenet, og de ønsker prøver jeg
så at distillere ned i en heraldisk
form. Når det er storkorsrid-
dere, har det jo ofte noget med
deres embede at gøre, men også
personlige træk og livsanskuelser
kan udtrykkes i våbenet. Men
den største del af min produ-
ktion er faktisk våbener til helt
almindelige mennesker, som
gerne vil have et våben til at
markere deres slægt eller andet.
Det foregår på samme måde,
med et møde, hvor vi gennem-
går de ting, de gerne vil have i
våbenet, og hvor jeg fortæller
dem, hvad der er muligt og ikke
muligt. Derudfra skaber vi et
nyt våben."

Kronprinsessens fars Storkors skjold.

Skal man som privatperson have
sit våben registreret?

"Nej, det skal man ikke. Der
findes en skandinavisk våben-
rulle, hvor man kan få pub-
liceret sit våben, så det bliver
kendt i offentligheden, at man

har antaget det viste våben,
men man kan ikke registrere
det noget sted, og det skal hel-
ler ikke godkendes noget sted.
Det er relativt frit i modsætning
til Storbritannien, hvor det er
reguleret; der skal man ansøge
om at få et våben."

Denmark i Australien

Denmark i Australien hvor alle er velkomne

Nede på det sydvestlige hjørne
af Australien ligger en lille by
med navnet "Denmark". Ser
man nærmere efter, hedder flo-
den, som byen ligger ved, også
Denmark, og sandelig om ikke
det amt, floden løber igennem,
også hedder Denmark. Hvorfor
nu det? Det er nok værd at
undersøge, så da jeg havde
muligheden, var det bare med at
komme af sted.

Turen gik fra Perth ad kystve-
jene og gennem enorme urskove
og sletter, hvor kænguruer,
emu'er og andre eksotiske dyr
færdes hjemmefra. Efter
timers kørsel når man så frem
til Frankland Floden, som dan-
ner vestgrænsen for "Denmark
Shire", og hvor der med en
stor stele bydes velkommen til
Denmark. Alle er velkomne,
for de har ingen Pia Kjærsgaard
eller Søren Krarup. Den natur,

der møder én, når man kommer
ind i Denmark, er simpelthen
noget af det smukkeste, man
kan tænke sig. Først kommer
Valley of the Giants, en dal
bevokset med træer, som får de
danske bøge til at ligne bonsai-
træer. Videre går turen langs en
kyst med de mest fantastiske
strande, og til sidst ender turen
ved Denmark River og den lille
by. Her finder man et hyggeligt
hotel med små hytter ude ved
flodmundingen, og så må vi
finde ud af, hvorfor byen, flo-
den og amtet hedder Denmark.
Det er slet ikke som jeg tro-
ede, noget med danskere, næh,
historien er, at en ung skibslæge
gik i land her den 9. december
1829. Han besteg det nærlig-
gende bjerg, Mt. Lindesay, og så
et vidunderligt landskab brede
sig ud under sig. Selv skrev han:
"Jeg har set de mest utrolige

En pelikan nyder en svømmetur i Denmark river.

Ægteparret Jorgensen står foran mindestenen for de faldne soldater
fra byen distriktet Bornholm.

Denmark i Australien

Bornholms forsamlingshus.

Denmark havde danske aner, det siger historien ikke noget om. Selv om det så ikke havde noget med Danmark at gøre, så følger man i Danmark levende med i, hvad der sker her oppe i det høje nord. Da jeg skulle

betale min hotelregning, sagde receptionsdamen til mig: "Hvad hedder tvillingerne?". Jeg virkede lidt med ørerne og sagde: "Hvilke tvillinger?", hvorefter hun replicerede: "Frederik og Mary's". "Aner det ikke", svarede jeg. "De er vist ikke døbt endnu". "Jo" sagde hun, "Det blev de i går". Sig så ikke, at de ikke følger med dernede i Danmark.

En af de fantastiske badestrande i Danmark

Besøgende kan via broer gå fra trætop til trætop i en utrolig højde udsigter i de 4 fire gamle verdensdele. Dette i den femte verdensdel overgår alt, hvad jeg før har set." Da han kom til floden, kaldte han den Denmark River

i respekt for sin tidligere chef, Dr. Alexander Denmark, som var skibslæge ved den engelske middelhavsflåde og derfor aldrig kom til Australien. Om så Dr.

Brandstationen i Bornholm

1888
Frokostrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kelderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frokostrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frokostrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.
Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmansvinstue.dk

København Caféen er en hyggelig, ægte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle dansk smørrebrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middags- af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.
København Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

Elefant rocks

Turen gik rundt i Danmark, og den gik til Golden Gate Beach, The Elephant Rocks og mange andre smukke steder. Midt i det hele dukker navnet Bornholm op. Der ligger et forsamlingshus og en brandstation samt et mindesmærke for områdets faldne fra de to Verdenskrige. Det viste sig, at et par bornholmere havde slået sig ned her i sidste halvdel af 1800-tallet og bygget hver sin farm. Jeg standsede for at se på herlighederne, og sandelig om der ikke var en ægte bornholmer på stedet. Han hedder Mr. Jorgensen og stammer fra Vester

Marie. Tilbage i 1972 emigrede han sammen med sin kone, Hilary, fra Canada, og de to har nu slået sig ned i Busselton små 300 km fra Danmark. Når man taler om Australien, tænker de fleste på Sydney og operaen, eller Alice Springs og Ayres Rock, men helt sikkert er det, at det også er værd at se den anden ende af dette fantastiske kontinent, som udgør Australien, og som er lige så stort som hele USA. Flemming Lehrmann

Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg, Rolf Christensen & Bent Søndergaard VVS A/S

Heimdalsgade 4
DK 2200 Kbh. K.
Tlf. 35 39 29 93 - Fax. 35 39 99 44
mail: sonberg@3blaa.dk - www.3blaa.dk

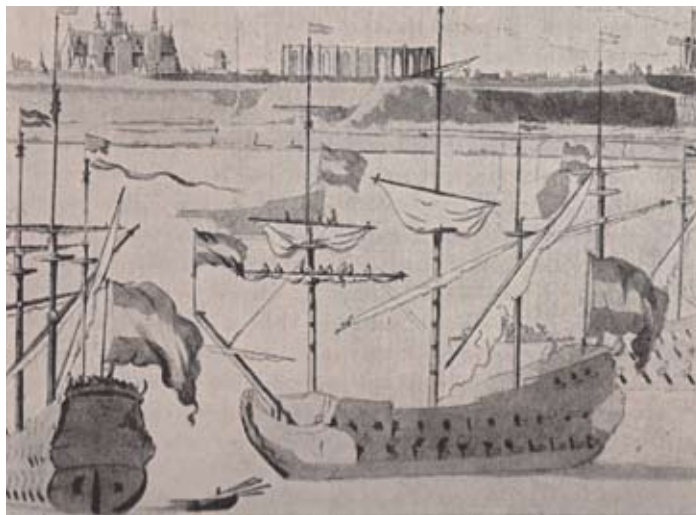
Sankt Hans fejrer vi naturligvis i NYHAVN
-med bål -og musik hele aftenen fra kl. 16

Carlsberg
program: www.nyhavn.eu

Sankt Anna Rotunda

Den gamle tegning viser Sankt Anna Rotundens kæmpe størrelse.

Da den nederlandske marinemaler Willem van de Velde stod ved rælingen på et af Generalstaternes orlogsfartøjer, der i 1658 lå foran Toldboden i Københavns havn, tegnede han tre af skibene og et prospekt af den bagvedliggende bebyggelse. Vi genkender Rosenborg på hans flygtige tuschtegning, men ikke den store bygning til højre med hvælvinger og uden tag, indtil det går op for os, at det kun kan være torsoen af den aldrig fuldførte bådsmændskirke Sankt Anne. Denne for længst sløjfede bygning var en af kong Christian IV's arkitektoniske capriccioer. Adskillige gange legede han arkitekt i egen høje person, og resultaterne er i historiens lys betragtet slet ikke så ringe endda. Kirken befandt sig engang der, hvor Universitetets Geocenter mellem Rigensgade, Stokhusgade og Øster Voldgade ligger i dag. Navnet Sankt Anna går selvfølgelig tilbage til tiden før Reformationen og brugtes i Christian IV's tid om en skanse med en bro, der befandt sig på det sted ved kysten, hvor der i den katolske tid havde ligget et lille kapel, viet til den hellige Anna. Nu blev det også brugt til at navngive et stræde på den nye

by Christianshavn og en kirke til kongens nye boder i Runde Sogn, nu Sankt Annæ Vester Kvarter. Det første udkast går tilbage til 1625. Tiden er 1629, da skansen forstærkes med et nyt kastel, og 1631, da planen om det nye kvarter blev vedtaget. I 1642 etableres de første gader og huse i det kommende Nyboder. Oprindeligt, i 1626, var det meningen, at den obli-gatoriske kirke for bådsmændene skulle lægges ind i akse på en rundel (bastion), men den ide droppede kongen og bestemte, at kirken skulle ligge langs kurtinen mellem to vold-bastioner og med en kæmpestor oktogonal plads foran sig, fire gange større end Amalienborg Slotsplads. Det var 1640. Hans nøje udtænkte symmetriske byplan blev efter hans død forkastet, og forløber af det nuværende gadesystem trådte ind i stedet for. Den kommende tolvkantede storkirke skulle måle 100 alen

i diameter, det vil sige over 62 m, et firkantet vesttårn med 13 alen, 8 m, i kvadrat, og en hvælvingshøjde på ca. 25 alen, 16 m plus en ukendt tagkon-struktion. Det amfiteatraliske gulv i kirkerummet skulle lægges på radiære mure og skrånede nedad mod midten, således at der fremkom hulrum med vinduer og døre op mod yder-muren, bestemt til gravkrypter. Kæmpevinduer mellem de 24 granitpilastre endte i gotiske kløverblade. Tårnet skulle for-synes med et lavt og et højt trappetårn. I kirkerummet stod tre koncentriske søjleringe med 24, 12 og 12 piller. En samti-dig skrev, "den nye underlige Kirke, som staar i Bygning, hvis Skabelon er nedenfor trind som et Kompas med alle sine Streger, hvor der over hver Streg er muret og gjort en Hvælving på Jorden, paa hvilken Hvælving alle Stolene udi samme Kirke sættes og gjøres skal." Christian bestemte, at "Kyrcken skal

kallis S. ANNE kyrcken ET PER CONSEQUENS Byen S. ANNE BY." Den latinske betegnelse Rotunda (rotundus = rund) stammer fra tiden efter nedrivningen. En snedker havde allerede i 1630 skåret en stor træmodel af kirken, kaldt Slottet, men tiden trak ud og først ti år senere begyndte kongen at indfor-skrive sandsten fra Gotland til stenlister, mens han ventede til hans nye arkitekt og bygmester Leendert Blasius kom tilbage fra Slesvig-Holsten. Murstenene udskibedes sikkert fra de nord-lige Nederlande og var datidens små gule eller røde moppen. I 1641 stoppede bygningsarbej-derne ved Nyboder, og Blasius samlede alle kræfterne om kirkebyggeriet. Store mængder kampesten til fundamentet og tung granit til søjlerne blev møjsommeligt kørt til bygge-pladsen. Men allerede i 1643 gik alt i stå. Den nu 16 m høje tolvkantede murkrans fik en interimistisk tagdækning. Blasius døde i 1644. Der var ikke flere penge i kongens kasse på grund af Torstenssonkrigen. Efter at også Christian døde i 1648, var der ingen udover de lokale bådsmænd, der så en fordel i at bygge kirken færdig,

Københavns Geocenter hvor arkitekten har placeret det runde auditorium der hvor Sankt Anna Rotunda skulle have været færdiggjort.

Frederik III beordrede i 1660 nedrivningen af farens lille Colosseum, overdrog områ-det til sin fæstningsingeniør Hendrik Ruse, der fik lov til genbrugte materialer til sin kommende residens på matrik-len. De to mente givetvis, at en kirke af så kolossale dimen-sioner på dette sted lige op ad den forstærkede Østervold var malplaceret. Obersten ved Tøjhuset måtte bruge fire tøn-der krudt til sprængningen af kirkens halvfærdige tårn. De fleste sten og piller siges at være indgået i bygningen af citadellet (Kastellet). I 1664 var alt ryd-det op, præsten var forflyttet

og to år senere blev også Runde Sogns kirkegård ved siden af ruinen nedlagt. Loggiaen foran det oprindelige officerslazaret i Militært Garnisons-Sygehuset i Rigensgade har for resten fået granit søjler fra kirken. Mens Marmorkirkens torso i nabokvarteret Sankt Annæ Øster blev til en tilsvarende strålende kirkebygning efter flere end hundrede års hviletid, oplevede den større kirke Sankt Anna Rotunda aldrig en gen-rejsning, og fundamenterne blev sidste gang i 1929 - Polyteknisk Læreanstalt skulle bruge pladsen - fundet, undersøgt og tildæk-ke.

Vi har også...

- Udstillingssystemer
- Bannere
- Brevpapir & kuverter
- Flyers
- Menukort
- Skilte
- Magnetskilte til biler
- Papir til kontormaskiner
- Julekort
- Plakater
- Visitkort
- Tryk på t-shirt
- Prislister
- Folie til butiksvinduer

Vester Kopi Norregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

Tvermoesgaard
Dansk frokost
RESTAURANT & BAR

Abningstider
Mandag til torsdag 12-22
Fredag og lørdag 12-24

Køkkenets åbningstider
Mandag til fredag 12-16
Lørdag 12-16

Rosengården 12 • 1174 København K
Tlf: 33 12 65 78 •
www.tvermoesgaard.dk

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

TA' PÅ LITTERÆR TUR I KØBENHAVN

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Lise Lotte Frederiksen

Vores kendte Nyboder, der har nogle spændende og dejlige historier.

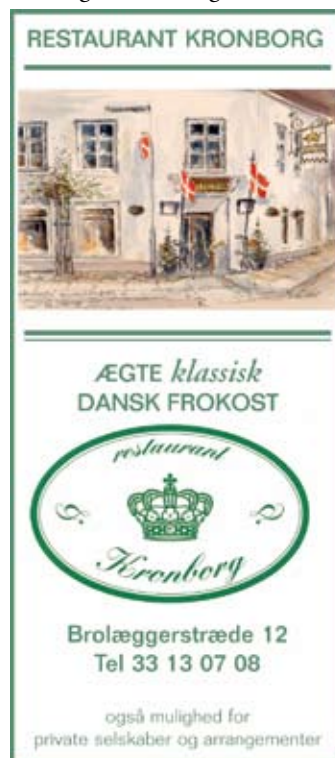
"We make a living by what we get,
We get a life by what we give"
Sådan har Winston Churchill sagt, og vi vil godt gøre ordene til vores. Det handler nemlig dybest set om, at vi mennesker bliver glædet af at give.

At give kan både være noget med ting og noget mere oplevelsesorienteret – og her gælder det det sidste. Forfatteren til denne tekst går nemlig ture....og deler sine oplevelser med andre! Når vi går, fortæller vi, men vi får også fortællinger igen fra deltagere. En gang imellem går vi også sponsorture, f.eks. til fordel for dansk-indisk børnehjælp. Men indimellem skal vi også leve af turene. Forklaring følger. Men hvem er vi egentlig? Vi er 3-4 free lance guider og så mig, sagde hunden (!), der stiftede firmaet i 2004 og fik lov af Storm P. Museet at kalde det Peter og Ping, fordi denne gamle tegneserie fra 1922 giver den finurlighed, jeg godt vil have med. Uden humor går det ikke! Peter Vimmelskaft er borgerdyret, og pingvinen Ping, der siger nonsensagtige ting og dog.... surrealistiske ting! Peter og Ping er således et lidt anderledes byvandrerfirma, som går over 35 forskellige ture i København og omegn. Vi har netop åbnet et lille kontor i

Krusemyntegade 25 midt i Nyboderkvarteret. Indimellem laver vi også rejser til udlandet, f.eks. en Thomas Mann tur til Lübeck eller en Jane Austen tur til Bath. Alle turene er narrative – for-

tællende! Det kan være historien om Søren Kierkegaard i indre by, om Dan Turell på Vesterbro, om Tove Ditlevsen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, men også helt moderne forfattere som f.eks. Helle Helle. Det er trekanten mellem forfatter, tekst og byrum, der er fokus i vores ture.

Som HC Andersens fortæller siger i Tante Tandpine: Når jeg går gåture i byen, forekommer det mig, som om jeg går i et stort bibliotek, husene er bogreoler.... Vi ses på gader og veje!

SOMMER MENU

Hvid og grønne asparges med sauce mousseline og chutney
2009 Riesling, F.E. Trimbach, Alsace - Frankrig

Cremet fjordrejebisque med let pisket fløde
2009 Cuvée Saint-Vincent, Vincent Girardin, Bourgogne - Frankrig

Sprød hindbær-salat, saltet and og "fedtegrever"
2008 St. Laurent Weingut Heinrich, Burgenland - Østrig

Stegt sommerbuk med braiseret gris, ramsløg og purløgs-sky
2007 Châteauneuf-du-Pape, Domaine St.Vierge, Rhône - Frankrig

Råsyltet ananas med karamel iscreme og ananas-sukker
2006 Riesling Beerenauslese, Rudolf Payer, Neusiedlersee - Østrig

Sommer Menu 5 retter - kr. 500,-
Vinmenu 5 glas - kr. 400,-

REINWALD'S

RESTAURANT

Farvergade 15 • 1463 København K • Tel. 33 91 82 80 • Fax 33 91 82 90
Mån.-lør. 14-24 • www.reinwalds.dk • reinwalds@reinwalds.dk

Elefanter dekorerer byen

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Connie Christensen

Formålet med Elephant Parade Copenhagen er foruden at give byens borgere og turister en oplevelse ud over det sædvanlige, at skabe opmærksomhed og rejse penge til arbejdet med at redde den asiatiske elefant, der er truet af udryddelse.

Elefanterne vil blive solgt på auktion via Bruun Rasmussen Kunstauktioner for at rejse midler til arbejdet med at bygge elefanthospitaler og opkøbe jord, så der kan skabes livsnødvendige korridorer, der sikrer elefanterne deres naturlige vandring. Mange kendte kunstnere deltager i projektet, der har HKH Prinsgemalen som protektor.

Elefantens dekorationer er udført af Tine Jacobsen og hedder: "Europe in Asia". Figuren står foran Thorvaldsens Museum

PLOUG FOTOGRAFI Badstuestræde 15 • 1209 Kbh. K. • Tlf. 33155666 • www.ploug-fotografi.dk • kirstine@ploug.info
Portrætfotografering 1270,- • Bryllupsfotografering fra 2150,-

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Lotte er i gang med at anrette silden med løg, kapers, brød, smør og fedt.

Lotte og Thorning Lindegaard har været i branchen i 40 år, men synes nu, de har fået deres drømmeforretning med Vinstuen Bernikow. Her viser vi nogle af de gode, danske frokostklassikere à la Bernikow:

Det hjemmelavede fedt.

Løg og kapers er lagt i en dekorativ muslingeskal

Gammeldagsmodnede kryddersild, der serveres med rå løg og kapers sat op i en muslingeskal, frisk rugbrød, økologisk smør og hjemmelavet fedt.

God mad og udendørs servering på Vinstuen Bernikow

Vinstuen Bernikow fik nye ejere i efteråret. Lotte og Thorning Lindegaard prioriterer den gode, hjemmelavede mad, der serveres i den hyggelige, gamle vinstue eller udendørs i passagen, der går ud til Østergade.

Østergade kommer netop ind i billedet her, for på hjørnet af Østergade og nuværende Kristen Bernikows gade lå en anelig gård, som i 1607 ejedes af adelsmanden Christian Barnekow. Han var opdagelsesrejsende og kom både til Asien og Afrika, men syntes – efter sigende – at det blev en kende for farligt og vendte derfor hjem til Danmark og gården. Fra 1620 har hans navn været knyttet til det lille stræde, oprindelig en spildevandsledning, fra Gl. Mønt til Østergade. Stavemåden har så ændret sig over årene. Men tilbage til Vinstuen.

Nye danske kartofler kogt, skåret i skiver og pyntet med hjemmelavet hønsesalat, bacon, tomat-både og purløg.

Den hjemmelavede hønsesalat røres sammen og lægges over kartoffelskiverne.

Efter frokosten er det en nydelse med en kop kaffe og en eller to petits fours enten med marcipan eller nougat.

ROMAN

PERSONLIGE NAVNESKILTE UDFØRES EFTER ØNSKE

SØE-JENSEN & CO.
Grundlagt 1862
Kompagnistræde 9 · 1208 København K
Tlf. 33 14 73 04 Fax 33 91 40 33
www.soe-jensen.dk

Træt af
kedelige
kort?

Få lavet en
personlig
invitation

Firma &
private

Firma
julekort

kom langt med kort

www.langtmedkort.dk

ILLustrator **Anja Gram**

Tegninger
til alle
typer
opgaver

www.anjagram.com